

Почерніна Н.В., к.е.н., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Анотація. Реалізовано системний підхід для удосконалення механізму оцінювання знань студентів.

Ключові слова: самостійна робота, тест-контроль, іспит.

Контролю знань студентів є важливим аспектом впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу і має на меті підвищення якості підготовки фахівців. У Таврійському державному агротехнологічному університеті розроблено уніфіковану систему оцінювання знань, яка була апробована і показала свою життєздатність [1]. Однак, перспективи її удосконалення далеко не вичерпані.

Метою даного дослідження є обґрунтування напрямів удосконалення організації семестрового оцінювання знань студентів на принципах системного підходу. Зосередження уваги на семестровому контролі обумовлена наступними реаліями навчального процесу: необхідність посилення мотивації студентів до відвідування занять та самостійної роботи; підвищення уваги до результатів проведення науково-методичним центром «зрізів знань»; потреба закріплення базових знань з кожної дисципліни в процесі реалізації їх структурно-логічних зв'язків.

Сутність пропозиції щодо удосконалення семестрового контролю полягає у доцільності його структуризації та позиціонування тест-контролю як екзогенного обмеження бальної оцінки самостійної роботи.

Обґрунтування пропозицій полягає у наступному:

1. Система оцінювання в ТДАТУ передбачає нарахування балів за такою схемою: навчальна аудиторна робота (НАР) – 30 балів; ПМК1 та ПМК2 – в сумі 20 балів; самостійна роботи (СР) – в сумі 20 балів; іспит – 30 балів. Слабким місцем даної методики є можливість для студента вийти на достатню кількість балів по результату семестру без аудиторної роботи (ПМК + СР + іспит = 70 балів). Здавалося б, така практика унеможливлена нормативною вимогою: «Студент отримує допуск до складання ПМК лише у разі виконання всіх видів навчальної роботи змістовного модуля даної

дисципліни» (пункт 4.9 Положення) [1]. Однак, в реальності ця вимога не завжди реалізується, особливо при навчанні студентів на індивідуальним графіком. Таке порушення виникає як з об'єктивних, так і з суб'єктивних причин. На нашу думку, цей недолік можна усунути через розбивку 30 балів іспиту на 3 групи (вхідний контроль – 5 балів; тест-контроль – 15 балів, письмовий іспит – 10 балів) та встановлення «правил допуску» у поєднанні типу «вхідний контроль – НАР/семестровий контроль», «тест-контроль – самостійна робота». Можлива втрата балів не з одного, а з двох блоків за умов неякісних знань змусить студента відповідальніше ставитися до своїх обов'язків.

2. Виокремлення тест-контролю дає можливість, з одного боку, зорієнтувати студента на підготовку до майбутніх «зрізів знань», а з іншого – підвищити статус самостійної роботи за рахунок взаємозалежності балів. Зокрема, бали за самостійну роботу, яка за Положенням класифікується на поточну самостійна (ПСР), індивідуальна (ІР) та наукову (НР) роботу, ми пропонуємо узгоджувати з результатами тест-контролю наступним чином:

- набрані 9-11 балів тест-контролю дають допуск до балів поточної самостійної роботи;
- набрані 12-13 балів тест-контролю дають допуск до балів за всю самостійну роботу (ПСР + ІР + НР);
- набрані 14-15 балів тест-контролю дають допуск до балів самостійної роботи та допуск до іспиту за умови отримання у загальній сумі не менше 80 балів.

Якщо студент при складанні тест-контролю не набирає 60% вірних відповідей (9 балів), він не може отримати оцінку «задовільно». За найкращих поточних результатів він в сумі матиме тільки 55 балів (= 5 балів вхідний контроль + 30 балів НАР + 20 балів ПМК). Обмеження для 9 балів тест-контролю у програмі, наприклад, My Test можна вводити через функцію «Мінімум для виведення результатів».

Диверсифікація завдань тест-контролю за рівнем складності дає можливість мінімізувати окремі негативні наслідки тестування. Так, завдання одиничного вибору (типу «оцінити правильність твердження (так/ні)» чи «вибрати єдину відповідь із 4 варіантів») несуть загрозу механічного запам'ятовування, коли студент може інтуїтивно вгадати частину вірних відповідей. Тому це блок пропонується оцінювати за найнижчими балами (1 вірна відповідь = 1 проміжний бал). Саме ці завдання виносяться до варіантів

«зрізу знань». Завдання другого рівня складності (завдання-співвідношення, багато вибірккові завдання та завдання множинного вибору) пропонується оцінювати у 2 проміжні бали. При їх виконанні студент демонструє знання категорій, класифікацій та залежностей у структурі об'єкта дослідження конкретної дисципліни. Завдання третього рівня складності, (графічно-розрахункові) пропонується оцінювати у 3 проміжні бали, оскільки вони показують вміння студента використовувати математичні та графічні моделі.

3. Оцінювання вхідного контролю, на наш погляд, виконує подвійну роль. З одного боку, змінює негативне відношення студентів до «зрізів знань» як до згаяного часу; з іншого – дає можливість і викладачу, і навчально-методичному центру визначити рівень вхідних знань. Для ефективного функціонування даної форми контролю слід звернути увагу на наступне. На основі структурно-логічних схем підготовки фахівця за різними напрямками доцільно визначити так звані споріднені або «парні» дисципліни з числа екзаменаційних для двох послідовних семестрів. Наприклад, для студентів 2 курсу напряму підготовки «Облік і аудит» спорідненими можна обрати дисципліни «Економічна теорія» другого семестру та «Макроекономіка» третього семестру. Отже, під час першого практичного заняття з макроекономіки доцільно провести вхідний контроль знань на базі курсу «Економічна теорія». Методичною основою для цього слугують тестові завдання першого рівня для тест-контролю з економічної теорії. Оскільки всі завдання для «зрізів знань» мають бути представлені на сайті, то перепони для доступу до них відсутні як для студентів, так і для викладачів.

Оцінювання результатів вхідного контролю слід зараховувати лише у випадку 60-100% правильних відповідей (тобто від 3 до 5 балів). Незадовільний результат (0-2 бали) не дає допуску студенту до балів спорідненої дисципліни. За цих умов студент повинен на індивідуальній консультації повторно скласти тести вхідного контролю. Такий підхід дисциплінуватиме студентів як у підготовці до тест-контролю попередньої дисципліни, так і до вхідного контролю наступної дисципліни. Стимулюючий вплив на викладачів проявиться у необхідності покращення рівня розробки тестів на базі партнерської співпраці та спільної відповідальності за результати.

4. Виокремлення у семестровому контролі іспиту направлене на подолання такого недоліку тестування як невміння логічно викласти думку на папері та нерозвиненість усного мовлення. Письмовий іспит та подальша

усна чи практична презентація його результатів усуває дану обмеженість, створюючи, крім того, умови для реалізації творчих здібностей самого студента у пошуку нестандартних рішень. За підсумками поточної успішності та високих результатів тест-контролю на іспит виходять лише ті студенти, хто претендуватиме на оцінку «відмінно» зі стартових 80 балів. Письмовий іспит та його презентація, оцінені кожний за п'ятибальною шкалою, завершать процес набирання балів по дисципліні в цілому.

Список використаних джерел: 1. Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу / Затверджено 16.10.2012 р.

УДК 378.141

Рижков А.О., к.т.н., доцент, Виноградова М.С., старший викладач
Таврійський державний агротехнологічний університет
Софі Розей
Політехнічний інститут ЛяСальБове

ПЕРСПЕКТИВИ МІЖНАРОДНОЇ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ТДАТУ

Анотація. Розглядається зовнішня академічна мобільність студентів ТДАТУ в тому числі за програмами подвійного диплому

Ключові слова: болонська декларація, академічна мобільність, практика, подвійний диплом, Німеччина, Франція, Польща

Однією зі спроб вирішити комплекс проблем, пов'язаних з поліпшенням якості підготовки майбутніх фахівців, стало проголошення «Болонською Декларацією про європейському просторі для вищої освіти» (червень 1999 р.) вимоги максимальної активізації академічної та наукової мобільності [1], яка сьогодні вже стала відмінною рисою розвитку освітніх систем в ХХІ столітті.

Підтвердженням визнання зростаючої важливості цього фактору стало прийняття в 2001 р. Європарламентом і Радою рекомендацій щодо посилення мобільності всіх людей, що мають відношення до освіти і підвищення кваліфікації [2].